

Zadanie sprawdzające rozumienie czytanego tekstu *Hedonizm kontra hedonizm*.

Model zawiera przewidywane odpowiedzi. **Odpowiedzi ucznia mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu.** Oceniając pracę ucznia, należy stosować punktację z modelu.

Uwaga: Za pełną odpowiedź przyznaje się maksymalną liczbę punktów, za niepełną – wskazaną w rubryce „punkty częściowe”. Nie należy przyznawać połówek punktów. Za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną nie przyznaje się punktów.

Nr zad.	Propozycja odpowiedzi	Punkty	
		maks.	częstk.
1.	<p>np.: <i>hedonizm</i> – nurt filozoficzny (i postawa życiowa) uznający przyjemność za najważniejszą wartość w życiu, wyrażający akceptację życia <i>anhedonia</i> – stan ducha cechujący się niemożnością przeżywania przyjemności; objaw chorobowy np. schizofrenii czy depresji (nie uznajemy odpowiedzi: objaw schizofrenii czy depresji) <i>konsumpcjonizm</i> – postawa życiowa polegająca na przedkładaniu dóbr materialnych nad inne dobra; dążenie do zaspakajania ciągle nowych i wykreowanych przez współczesne media potrzeb Uwaga: uznajemy odpowiedzi niezawierające pierwszego członu definicji, tj. nurt filozoficzny, stan ducha, postawa życiowa</p>	3	1, 2
2.	<p><i>przyczyny potępienia hedonizmu</i> – np. egoizm, odwrócenie się od wartości etycznych; odwrócenie się od Boga, grzech; zastąpienie wartości duchowych dążeniem do posiadania dóbr materialnych <i>przyczyny braku radości z życia</i> – np. niemożność przeżywania przyjemności (anhedonia), frustracja wiążąca się z niemożnością pogodzenia postawy korzystania z życia ze świadomością jej szkodliwości, natarczywość współczesnej kultury konsumpcyjnej, choroba</p>	2	1 (za poprawne wskazanie dwóch przyczyn jednego zjawiska lub po jednej przyczynie każdego zjawiska)
3.	<p><i>obracać słowa wte i wewte, spece od reklamy i marketingu</i> uwaga: uznajemy także <i>obracać słowa, wte i wewte</i>,</p>	1	0
4.	<p>np.: autor krytykuje ją za powierzchowność, sztuczność, wykorzystywanie hedonizmu do własnych celów; nadużywanie terminu hedonizm, nadmierne uleganie wpływowi mediów, konsumpcjonizm, schizofreniczność, nieumiejętność cieszenia się życiem. Uwaga: nie uznajemy odpowiedzi sformułowanych na podstawie akapitu 2., np. autor krytykuje ją za hedonizm, egoizm, odwrócenie się od Boga</p>	2	1
5.	A	1	0
6.	<p>- pytanie retoryczne - epitet</p>	1 (za 1 środek styl.)	0

7.	<p><i>Istotą odpowiedzi jest dostrzeżenie problemu wyboru.</i></p> <p>np. Epikureizm, w odróżnieniu od hedonizmu Arystypa, różnicując przyjemności na niższe i wyższe, zmusza człowieka do wyboru, czyni człowieka odpowiedzialnym za wybór przyjemności, powoduje, że człowiekowi żal, że czegoś nie przeżył.</p> <p><i>Uwaga: nie uznajemy odpowiedzi „Epikureizm, w odróżnieniu od hedonizmu Arystypa, różnicuje przyjemności na niższe i wyższe.”</i></p>	2	0
8.	<p>np.: jest posumowaniem, wnioskiem, konkluzją (dopuszczamy: jest dopełnieniem, uzupełnieniem)</p>	1	0
9.	<p><i>liczba pojedyncza</i> – np. autor odwołał się do własnych doświadczeń (uwiarygodnił wypowiedź, wyraził swoje uczucia, zawarł subiektywne spostrzeżenia)</p> <p><i>liczba mnoga</i> – np. autor utożsamiał się z odbiorcą, (pokazał powszechne zjawisko; ukazał doświadczenia różnych pokoleń; uogólnił przypadek)</p>	2	1
10.	<p>np.: <i>realny świat</i>: zjeżdżanie na sankach z miejskiej górki, mecz piłkarski lokalnej drużyny, koleżanka ze szkolnej ławy, występy estradowego chałturzysty</p> <p><i>rzeczywistość medialna</i>: zimowe sporty na alpejskich stokach, mecz piłkarski Brazylia – Włochy, sławna amerykańska aktorka, film z udziałem The Beatles</p> <p><i>Uwaga: dopuszczamy cytowanie.</i></p>	1	0
11.	<p>np. Pod wpływem wykreowanego przez media wyidealizowanego świata ludzie nie potrafią cieszyć się światem rzeczywistym (dostrzegają, że jest on szary).</p>	1	0
12.	<p>Epikur uzasadnienie, np. : Współczesny człowiek tak jak Epikur klasyfikuje i wybiera przyjemności.</p>	1	0
13.	<p>np. Tytuł odnosi się do różnic między:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systemem filozoficznym Arystypa z Cyreny i Epikura - hedonizmem starożytnym a współczesnym konsumpcjonizmem <p><i>dopuszczamy: Tytuł odnosi się do różnych znaczeń pojęcia hedonizm.</i></p>	2	0
Razem		20	

- 5. Podsumowanie** **0-3**
- pełne**, np. dostrzeżenie podobieństw i różnic sposobu wyrażania matczynych uczuć, odczuwania cierpienia w obu tekstach. **3**
- niepełne**, np. dostrzeżenie podobieństw lub różnic sposobu wyrażania matczynych uczuć, odczuwania cierpienia w obu tekstach. *(2)*
- próba podsumowania**, np. lakoniczne stwierdzenie, że portrety matek w obu tekstach są podobne. *(1)*

Temat 2. **Co w *Ludziach bezdomnych* Stefana Żeromskiego symbolizują Wenus z Milo i *Rybak* Puvisa de Chavannes'a? Odpowiedz, analizując poniższe fragmenty oraz wykazując związek obu symboli z kreacją bohaterów i innymi symbolami przedstawionymi w utworze.**

- I. ROZWINIĘCIE TEMATU (maksymalnie 25 punktów)** **Punktacja**
- 1. Wstępne rozpoznanie fragmentów, np.:** **0-2**
- a. pochodzą z rozdziału otwierającego powieść (wiążą się z pierwszym, paryskim spotkaniem głównych bohaterów utworu),
 - b. narrator przedstawia dzieła sztuki widziane oczami bohaterów (głównie Judyma),
 - c. rozmowa o *Rybaku* ujawnia cechy bohaterów (np. wrażliwość Joasi, chłód Natalii itp.).
- Symbolika Wenus z Milo**
- 2. Analiza fragmentu** **0-5**
- posąg Wenus symbolizuje, np.:
- a. klasyczne wartości: piękno, dobro, prawdę (rozum),
 - b. radość życia, akceptację świata, poczucie szczęścia,
 - c. miłość,
 - d. wolność,
 - e. harmonię z naturą,
 - f. doskonałość duchową
 - g. piękno cielesne.
- 3. Interpretacja innych symboli wyrażających podobne treści, np.:** **0-1**
- a. kwiat tuberozy,
 - b. budząca się do życia natura w rozdziale *Przyjdź*,
 - c. dom,
 - d. rozdarta sosna.
- 4. Interpretacja kreacji bohaterów, np.:** **0-4**
- a. Judym (zauroczenie Natalią, miłość do Joasi, poddawanie się urokowi życia towarzyskiego w Cisach itp.),
 - b. Joasia (marzenia o pięknym, przytulnym domu),
 - c. Natalia lub Karbowski (hedonistyczna postawa życiowa),
 - d. Korzecki (poglądy wyrażane w dyskusji z Kalinowiczem),
 - e. robotnicy w stalowni (piękno zmagania człowieka z materią),
 - f. lekarze ludzi bogatych (salony Czerniszów i Kalinowiczów).

Symbolika Rybaka

5. Analiza fragmentu

0-5

obraz symbolizuje, np.:

- a. zło, brzydotę świata, niesprawiedliwość społeczną, nędzę,
- b. niezawinione cierpienie, krzywdę,
- c. winę tych, którzy nie reagują, będąc świadkami zła,
- d. destruktywny wpływ cywilizacji,
- e. duchową i fizyczną degradację,
- f. Jezusową ofiarę,
- g. ewangeliczną ideę miłosierdzia.

6. Interpretacja innych symboli wyrażających podobne treści, np.:

0-1

- a. krzyk pawia,
- b. czerwona strzałka w atlasie anatomicznym Korzeckiego,
- c. stojąca gnijąca woda,
- d. bezdomność,
- e. rozdarta sosna.

7. Interpretacja postaci bohaterów, np.:

0-4

- a. Judym (poczucie obowiązku wobec warstw niższych, odrzucenie szczęścia osobistego itp.),
- b. Joasia (cierpienie z powodu poczucia bezdomności itp.),
- c. Judymowa (wyniszczająca praca w fabryce; poczucie zagubienia i bezradności w obcym świecie),
- d. Wiktor (decyzja emigracji),
- e. Korzecki (decyzja samobójstwa),
- f. nędzarze z Warszawy, Cisów, Zagłębia itp. (bardzo złe warunki życia, beznadziejność egzystencji).

8. Podsumowanie

0-3

pełne, np.: dostrzeżenie, że oba dzieła sztuki symbolizują przeciwstawne wartości i postawy, dostrzeżenie związku symboliki obu dzieł z problematyką moralną, filozoficzną i społeczną utworu oraz konfliktem wewnętrznym głównego bohatera, a także z prezentacją postaci i relacji między nimi.

3

niepełne, np.: dostrzeżenie, że oba dzieła sztuki symbolizują przeciwstawne wartości i postawy oraz dostrzeżenie związku ich symboliki z konfliktem wewnętrznym głównego bohatera.

(2)

próba podsumowania, np. dostrzeżenie, że oba dzieła sztuki symbolizują przeciwstawne wartości i postawy *lub* dostrzeżenie związku ich symboliki z konfliktem wewnętrznym głównego bohatera.

(1)

II. KOMPOZYCJA (maksymalnie 5 punktów)

Kompozycję wypracowania ocenia się wtedy, gdy przyznane zostały punkty za rozwinięcie tematu.

- podporządkowana zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu, spójna wewnątrz, przejrzysta i logiczna; pełna konsekwencja w układzie graficznym, **5**
- uporządkowana wobec przyjętego kryterium, spójna; graficzne wyodrębnienie głównych części, **3**
- wskazująca na podjęcie próby porządkowania myśli, na ogół spójna. **1**

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

III. STYL (maksymalnie 5 punktów)

- jasny, żywy, swobodny, zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi; urozmaicona leksyka, **5**
- zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, na ogół jasny; wystarczająca leksyka, **3**
- na ogół komunikatywny, dopuszczalne schematy językowe. **1**

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

IV. JĘZYK (maksymalnie 12 punktów)

- język w całej pracy komunikatywny, poprawna, urozmaicona składnia, poprawne: słownictwo, frazeologia i fleksja, **12**
- język w całej pracy komunikatywny, poprawne: składnia, słownictwo, frazeologia i fleksja, **9**
- język w całej pracy komunikatywny, poprawna fleksja, w większości poprawne składnia, słownictwo i frazeologia, **6**
- język w pracy komunikatywny mimo błędów składniowych, słownikowych, frazeologicznych i fleksyjnych, **3**
- język w pracy komunikatywny mimo błędów fleksyjnych, licznych błędów składniowych, słownikowych i frazeologicznych. **1**

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

V. ZAPIS (maksymalnie 3 punkty)

- bezbłędna ortografia; poprawna interpunkcja (nieliczne błędy); **3**
- poprawna ortografia (nieliczne błędy II stopnia); na ogół poprawna interpunkcja; **2**
- poprawna ortografia (nieliczne błędy różnego stopnia); interpunkcja niezakłócająca komunikacji (mimo różnych błędów). **1**

Uwaga: jeśli powyższe kryteria nie zostały spełnione, nie przyznaje się punktów.

VI. SZCZEGÓLNE WALORY PRACY **0–4**